

Yttrande över remiss om anmälningsplikt för bortledning av grundvatten från täkter av berg, M2022/01762

Er beteckning: M2022/01762

Beslut

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men anser att det finns flera principiella och generella omständigheter som bör beaktas i enlighet med vad som redovisas nedan.

Sammanfattning

Länsstyrelsens uppfattning är att den föreslagna anmälningsplikten utgör vad som normalt sett är en tillståndspliktig vattenverksamhet. Det är därför viktigt att den nya bestämmelsen avgränsas på ett sätt så att bland annat miljökonsekvenser blir överblickbara och därmed hanterbara inom ramen för ett anmälningsförfarande. Om Regeringen implementerar förslaget anser Länsstyrelsen att vissa ändringar bör göras vilka syftar till att underlätta tillämpningen av de föreslagna bestämmelserna samt för att undvika tolkningssvårigheter efter implementering. Vidare vill Länsstyrelsen synliggöra risken att möjligheten till ersättning inte kan regleras i ett anmälningsärende. Om dessa synpunkter beaktas har Länsstyrelsen inga invändningar mot förslaget.

Länsstyrelsens yttrande

Avsikten med förslaget uppfattas vara att överbrygga den tid som kan uppstå medan en tillståndsprövning för fortsatt täktverksamhet och vattenverksamhet pågår. Antalet verksamheter som berörs bör vara begränsat, men för att undvika tolkningssvårigheter efter implementering vill Länsstyrelsen framföra synpunkter kring några identifierade oklarheter och risker i materialet.

Angående "Tillstånd enligt miljöbalken", 19 § punkt 11 a

Förslaget begränsas till de täktverksamheter som har bedrivits med stöd av ett tillstånd enligt miljöbalken. Länsstyrelsen anser att det tydligt bör framgå att förslaget enbart gäller täkter som har fått tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Punkt a kan då formuleras som:

- a) *sker från en täktverksamhet som har bedrivits med stöd av tillstånd som meddelats enligt 9 kapitlet och 11 kapitlet miljöbalken,*

Av förslagets punkt 11 a framgår att bortledandet av grundvatten sker från en täktverksamhet som har bedrivits *med stöd av ett tillstånd enligt miljöbalken*. Av skälen till förslaget framgår att avsikten är att förslaget ska avse täktverksamheter som har tillstånd enligt både 9 och 11 kapitlet miljöbalken, dvs. den aktuella vattenverksamheten ska också vara tillståndsprövad enligt 11 kap. miljöbalken sedan tidigare. Länsstyrelsen instämmer i att detta är en lämplig avgränsning, men önskar att det tydliggörs ytterligare i bestämmelsen. Det bör framgå att täkter som bedrivit vattenverksamhet utan tillstånd enligt 11 kapitlet miljöbalken inte är avsedda att omfattas av ändringen.

Länsstyrelsen anser att det också tydligt bör framgå att det tidigare tillståndet ska vara i enlighet med gällande rättspraxis på miljöområdet (se ex. C-461/13, den så kallade Weserdomen) samt de ändringar i lagstiftningen som har skett med anledning av den nya praxisen (se 5 kap. 4 § miljöbalken och 4 kap. 11 och 12 §§ vattenförvaltningsförordningen (2004:660)). Detta för att Sverige ska kunna följa de krav som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

Angående täktverksamhetens tillståndstid, 19 § punkt 11 b

Länsstyrelsen har ingen erinran vad gäller punkt b utan anser det är rimligt att tidsbegränsa den anmälda vattenverksamheten för att inte grundvattenbortledning ska pågå längre än nödvändigt. Om bortledning av grundvatten sker i samma omfattning där påverkan på miljön och enskilda intressen redan beskrivits och prövats bör en fortsatt tillfällig grundvattenbortledning inte ge några betydande negativa miljökonsekvenser. Verksamhetsutövaren bör dock ha en intention att söka ett nytt tillstånd, och helst redan påbörjat tillståndsprocessen innan anmälan om vattenverksamhet görs.

Angående volymer, 19 § punkt 11 c

Länsstyrelsen konstaterar vidare att de volymer som föreslås tillåtas inom anmälan är betydande och är avsevärt större än de volymer ytvatten som tillåts ledas bort inom anmälningsplikten, se 19 § 9–10 i den aktuella förordningen. Länsstyrelsen anser att om förslaget tillstyrks, bör begränsningen återkoppla till bestämmelserna i det tillstånd som löpt ut, för att vara mer anpassat efter förhållandena på platsen och den omgivningspåverkan som redan prövats. Punkt c kan då formuleras som:

- c) *avser maximalt den omfattning som angavs i det tillstånd som har upphört att gälla, dock högst 6000 kubikmeter grundvatten per dygn och 1 100 000 kubikmeter per år*

Konsekvenser för nuvarande punkterna 11-13

Länsstyrelsen bedömer att det är oklart vilka konsekvenser införande av anmälningsplikt för bortledning av grundvatten från täkter av berg får på nuvarande punkterna 11-13.

Ersättning för skador

Enligt 31 kap. 16 § miljöbalken ska den som med stöd av tillstånd enligt 11 kap. vidtar en åtgärd som skadar annans egendom som huvudregel ersätta skadan. Ersättning för skador som orsakas av en vattenverksamhet ska som utgångspunkt regleras i samband med tillståndsprövningen. Det finns risk att möjligheten till ersättning inte kan regleras i anmälningsärendet.

Allmänna synpunkter

För Länsstyrelsen i Västra Götaland bedöms förslaget inte får några betydande konsekvenser. Antalet anmälningsärenden kan tänkas uppgå till maximalt något enstaka ärende per år. Detta kan jämföras med ett årligt snitt på ca 500 anmälningsärenden.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze med funktionschef Daniel Johansson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Sandra Brantebäck och länsjurist Sabine Lagerberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia

m.nm@regeringskansliet

alexandra.venander@regeringskansliet.se